

Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 2024-11400
Den 27. januar 2025

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 250 (MOF alm. del) stillet den 16. december 2024 efter ønske fra Leila Stockmarr (EL).

Spørgsmål nr. 250

”Mener ministeren ikke, at myndighederne ud fra et forsigtighedsprincip bør forbyde PFAS-pesticider, som nedbrydes til det persistente stof TFA, når forskerne fremhæver, at TFA er mistænkt for at ophobe sig i leveren på mennesker og kan være hormonforstyrrende, reproduktions- og udviklingstoksisk, carcinogent (kræftfremkaldende, red.) og nyre- og levertoksisk? Der henvises til artiklen »Landbrugets egne tal viser omfattende brug af pesticider, der kan ende som frygtet PFAS-stof i grundvandet«, Information den 11. december 2024.”

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, for så vidt angår de sundhedsmæssige effekter af trifluoreddikesyre (TFA), som oplyser følgende:

”Miljøstyrelsen har ikke foretaget en selvstændig vurdering af TFA’s effekter på sundhed, men henholder sig til nedenstående overordnede beskrivelser af den tilgængelige viden fra industriens registrering under EU’s kemikalieforskrift (REACH), forslag til harmoniseret fareklassificering under EU’s klassificeringsforskrift, Danmarks Tekniske Universitets (DTU) vurdering af sundhedsskadelige egenskaber, samt den igangværende vurdering under plantebeskyttelsesmiddelforskriften.

I den offentligt tilgængelige del af REACH-registreringen for TFA vurderer registranten overordnet, at TFA ikke anses som værende skadelig for arvematerialet; at et studie om kræftfremkaldende effekter ikke er krævet iht. REACH-forskriften, hvilket vil sige, at der ikke er data, som indikerer, at stoffet er kræftfremkaldende, hvorfor et specifikt kræftstudie ikke er krævet; at fareklassificering af TFA som mistænkt for at skade det ufødte barn anses som værende passende; at studier om TFA’s effekter på forplantningen viser effekter på forplantningsorganerne hos dyr samt effekter på øjne, hvor der ses forholdsvis sjælden strukturel misdannelse i øjet, hvor nethinden viser unormale folder eller rynker; og at studier med gentagen udsættelse for TFA primært viser effekter på leveren og på flere blodrelaterede parametre.

Det bemærkes, at ovenstående vurdering er registrantens egen vurdering af de sundhedsskadelige effekter. Miljøstyrelsen har ikke foretaget en vurdering af disse data. Her bemærkes det, at det europæiske kemikalieagentur (ECHA) modtager de enkelte registreringer og vurderer, om de er i overensstemmelse med lovgivningen.

De tyske myndigheder har i 2024 indsendt et forslag til harmoniseret klassificering for TFA under CLP-forskriften, hvor det foreslås, at den akutte giftighed af TFA ændres fra farlig ved indånding til

giftig ved indånding, samt at TFA klassificeres som skadelig for det ufødte barn, og at det mistænkes for at skade forplantningsevnen. Klassificeringsforslaget er endnu ikke behandlet i udvalget for risikovurdering (RAC), hvilket forventes i 2025, og der er derfor ikke vedtaget en opdateret harmoniseret klassificering for TFA.

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) så i 2021 og 2022 nærmere på de sundhedsskadelige egenskaber af TFA i forbindelse med vurdering af et drikkevandskvalitetskriterie for TFA. DTU vurderede, at den kritiske sundhedsskadelige effekt ved udsættelse for TFA var effekter på leveren.

Kommissionen har under plantebeskyttelsesmiddelforordningen anmodet den europæiske fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA), om at opdatere de toksikologiske referenceværdier (herunder Acceptabel daglig indtagelse) af TFA på baggrund af nye data, og data, der ligger til grund for klassificeringsforslaget fra de tyske myndigheder. EFSA vil i udarbejdelsen af de opdaterede toksikologiske referenceværdier inkludere eksisterende viden om stoffet, herunder hormonforstyrrende, kræftfremkaldende og reproduktionstoksiske egenskaber. De opdaterede referenceværdier forventes udarbejdet med udgangen af oktober 2025.”

En godkendelse af et sprøjtemiddel kan i henhold til EU-reglerne kun tilbagekaldes eller begrænses, hvis det viser sig, at det ikke længere opfylder godkendelsesbetingelserne, fx at midlet ikke kan anvendes sikkert ift. miljø og sundhed. Det er Miljøstyrelsens eksperter, der vurderer, om de enkelte sprøjtemidler lever op til de faglige krav, der er fastsat i EU og i Danmark.

Hvis Miljøstyrelsen på baggrund af den nye forskningsrapport fra GEUS konkluderer, at PFAS-sprøjtemidlerne ikke længere lever op til kravene for godkendelse pga. nedbrydningen til TFA, så skal godkendelserne begrænses eller tilbagekaldes.

Ministeriet følger desuden nøje det arbejde, der pågår i EU om TFA, og relevante nye vurderinger vil blive afspejlet i danske vurderinger.

Magnus Heunicke

/

Lea Frimann Hansen